

lys

NR 03 / 2009

HEDORF KOLLEGIET

TEMA: DAGSLYS

KONTORBELYSNING

Lysets Dag markerer bedre tider

Nu er det slut med krisetiderne. Det tyske marked er vendt, og der er også positive strømme på det danske marked. Energi- og klimafokus gør sammen med store sygehusbyggerier, at de mørke tider er drevet over for denne gang. Derfor bliver Lysets Dag som afholdes 5. november i København starten på nye og lysere tider. Brug Lysets Dag til at se frem og til at blive inspireret til, hvordan lysdesign, arkitektur, lysdioder og energibesparelser kan gå hånd i hånd i de kommende år.

Lysets Dag 2009, som afholdes for 4. gang, har et spændende konferenceprogram med internationale topnavne, der omfatter både indendørs- og udendørslysdesign. Der bliver fokus på både arkitektur, byfornyelse, belysningsplanlægning, energibesparelser og lysdioder. For Dansk Center for Lys er Lysets dag en stor satsning hver gang. Mange kræfter lægges i at trække designere, arkitekter, ingeniører, elselskaber og kommuner til konferencen, så det er derfor vigtigt, at hele branchen samles på denne dag til inspiration og networking.

Lysets Dag bliver også en festdag. Den Danske Lyspris, som sidste år gik til Skuespilhuset, uddeles i år på Lysets Dag. Igen i år er der indstillet mange spændende projekter, som den 15 mand store jury skal vurdere og bedømme og finde en vinder iblandt.

Lysets Dag har siden første gang i 2003 været med til at sætte fokus på de nyeste strømninger i belysningsverdenen. Deltag den 5. november og mød både den danske og internationale lysverden.

Kenneth Munck

INDHOLD

- 4 ET KOLLEGIEVÆRELSE MED FINE LYSOPLEVELSER
- 8 TAGBOLIG FULD AF DAGSLYS
- 10 DEKORATIVE TEKSTILER ER MERE END BLOT PYNT
- 12 CIE KONFERENCE I BUDAPEST + DAGSLYS-SYMPOSIUM I ROTTERDAM
- 14 HENT INSPIRATION FRA DET NATURLIGE LYS
- 16 BELYSNING FOR ÆLDRE - MERE END BLOT LUMEN PR. WATT
- 22 HVAD KAN CHRONOBIOLOGI TILBYDE ARKITEKTER OG LYSDESIGNERE?
- 24 MED DAGSLYSET SOM VIGTIGSTE LYSKILDE
- 26 GENNEMLYSTE KONTORER
- 28 KVALITETSVURDERING AF BELYSNING MED LED
- 30 KORT NYT
- 32 LYSET DANSER OM KAP MED DE FESTSTEMTE GÆSTER I GADEN
- 34 FOR HAM ER DET REN KÆRLIGHED
- 37 PRODUKTNYT
- 39 LEVERANDØROVERSIGT
- 42 NAVNENYT + KALENDER

FORSIDEFOTO

Hedorf Kollegiet. Foto: Laura Stamer.

UDGIVER

Dansk Center for Lys. LYS er et dansk tidsskrift, der behandler inden- og udenlandske lystemaer. - 21. årgang nr. 3 september 2009.

REDAKTION

Redaktion: Kenneth Munck (ansvarshavende chefredaktør), Dorte Gram (redaktør), Maiken Lindberg (redaktionssekretær), Astrid Espenhain, Gunver Hansen, Nanet Mathiasen, Iben Winter Orton, Marianne Tuxen, Joachim Stormly Hansen, Anne Marie Lund

LAYOUT OG TRYK

Layout: Arkitektens Forlag.

Reproduktion og tryk: P. J. Schmidt Grafisk Produktion.

ANNONCER

Maiken Lindberg, ml@centerforlys.dk.

PRIS

DKK 85,00 pr. nr., DKK 325,00 p.a. inkl. fors. + moms, leveret i Danmark.

Lys udkommer 4 gange p.a.

Forfatterne alene er ansvarlige for artiklernes indhold, der ikke nødvendigvis udtrykker udgiverens anskuelse.

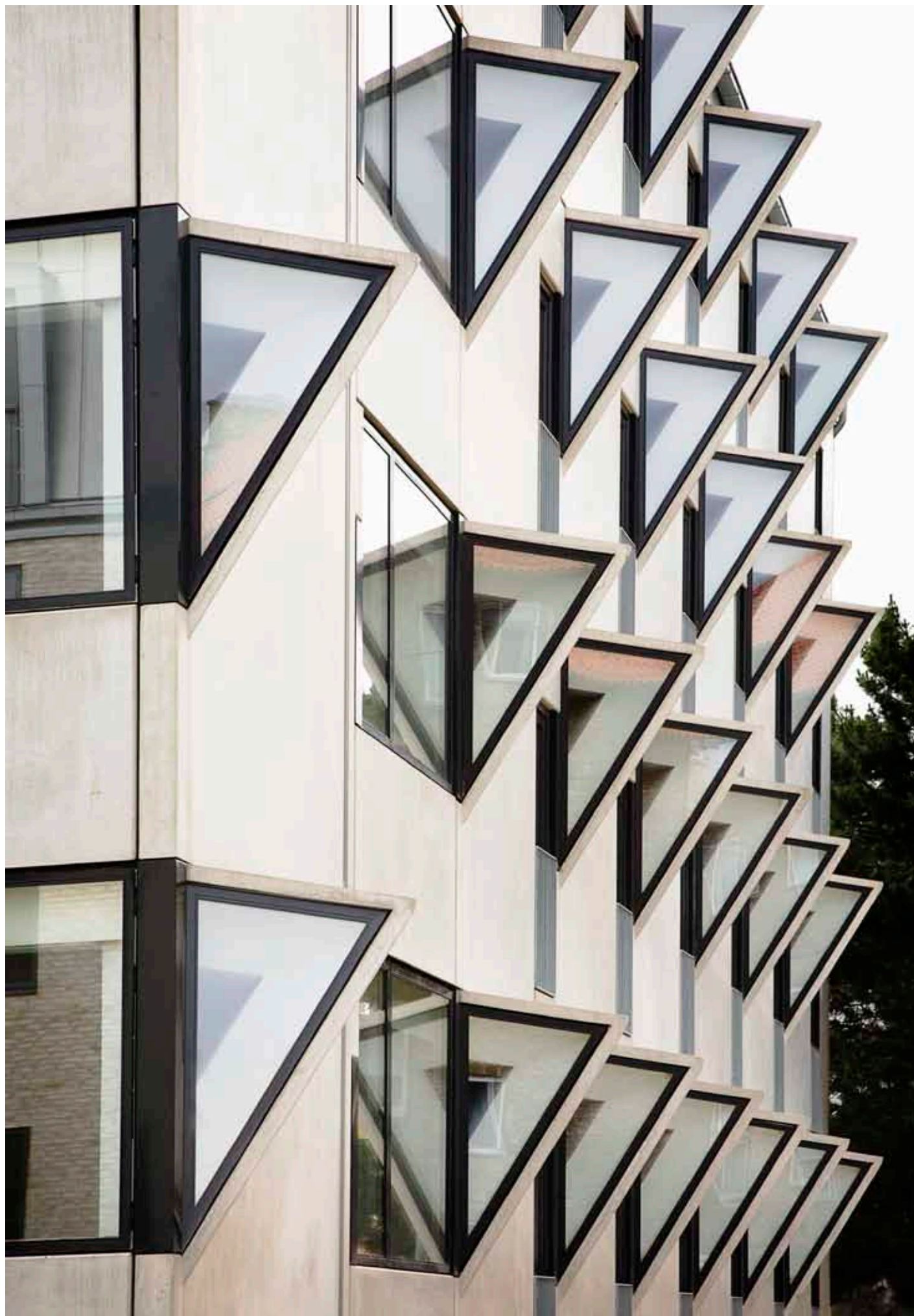
© Eftertryk af artikler og illustrationer må kun ske efter aftale med redaktionen.

ISSN: 0904-7824

LYS, Dansk Center for Lys, Engholmvej 19, Postboks 28, 3660 Stenløse

Telefon: +45 47 17 18 00, Fax: +45 47 17 08 32

E-mail: information@centerforlys.dk, Web: www.centerforlys.dk

ET KOLLEGIEVÆRELSE MED FINE LYSOPLEVELSE

Værelserne på Hedorf Kollegiet på Frederiksberg har tre lysindtag, som sørger for et varieret lys hen over dagen

AF DORTE GRAM, ARKITEKT M.A.A. DANSK CENTER FOR LYS

På Hedorf Kollegiet på Frederiksberg har KHR Arkitekter skabt en anderledes og spændende kollegiebolig, hvor bearbejdningen af dagslyset både tilfører boligen nye kvaliteter og skaber en oplevelsesrig facade.

Kollegiet ligger i gå-afstand fra Flintholm Station. Det er opført som en hjørneejendom med altangange ind mod karreens midte. Der er 13 værelser på hver af de fire etager samt et fælleskøkken, der fungerer som samlingssted for de studerende. Hvert værelse har eget bad og tekøkken.

Det private rum

Bygherrens krav til arkitekten var, at værelserne godt måtte være andet og mere end en kasse med et vindueshul. Samtidig ønskede stadsarkitekten, at byggeriet ud ad til passede ind i det klassiske Frederiksberg bymiljø.

Det, der kendetegner byggestilen i brokvartererne og på Frederiksberg, er et karakteristisk spil mellem vinduespartier og lukket mur. Et andet velkendt motiv er karnappen.

”Det har været vigtigt for os at få dagslyset ind på en sådan måde, at kollegianerne ikke føler sig sat til skue. I mange nyere kollegier er der glas fra gulv til loft. Det giver en masse lys, men også en masse varme. I praksis betyder det, at gardinerne er trukket for 70 % af arealet det mest af tiden,” siger arkitekt m.a.a. Mikkel Beedholm, partner i KHR Arkitekter.

”Indenfor giver det et diffust lys, som nemt kan komme til at virke lidt kedeligt,” tilføjer han.

En moderne karnap

Inspireret af karnapperne på de traditionelle Frederiksberg lej-

ligheder har KHR designet en geometrisk formet karnap, som skaber en ekspressiv og dynamisk facade. Karnappen er placeret i brystningshøjde. Det skyldes blandt andet hensynet til bebyggelsesprocenten, hvis den skulle overholdes, var det ikke muligt at trække karnappen ud i gulvhøjde.

”Ved at folde vinduet ud af væggen som en trekant i stedet for at skubbe et firkantet vindue ud af facaden opnår vi, at der kommer strejflys længere ind på væggen. Udformningen betyder, at facadevæggen, der normalt fremstår mørk, fordi vinduet ligger i plan og lyser ind i rummet, pludselig bliver oplyst af dagslys,” forklarer Mikkel Beedholm.

Den højt placerede trekantkarnap giver ikke mulighed for indkik, men den giver rig mulighed for udkik til himlen og stjernerne. Karnapperne vender mod henholdsvis nord og vest. Dem der bor mod nord får en diffust oplyst facadevæg, mens dem der bor mod vest om eftermiddagen vil opleve, at væggen er belyst med strejflys.

I den anden side af værelset er der placeret en fransk altan, som er kendetegnet ved, at den lyser på gulvet. Værelsets tredje lysindtag er døren ud mod altangangen, som gør at værelset bliver gennemlyst.

Der er valgt lyse farver, som reflekterer lyset godt. Vægge og lofter er hvide, mens gulvet er af asketræ.

Møbleringsmæssigt betyder placeringen og udformningen af de tre lysindtag, at der kan møbleres op ad alle fire vægge. Arkitekterne har også gjort sig nøje overvejelser om valg af glas.

”Vi har ønsket at glasset var så neutralt som muligt. I praksis betyder det, at det er let grønligt, da det er det, vi erfaringsmæssigt oplever som normalt,” siger Mikkel Beedholm.

FAKTA:

Hedorfs Kollegium
Preben Kaas' Vænge 5R
2000 Frederiksberg
52 stk. 1-værelses kollegieboliger

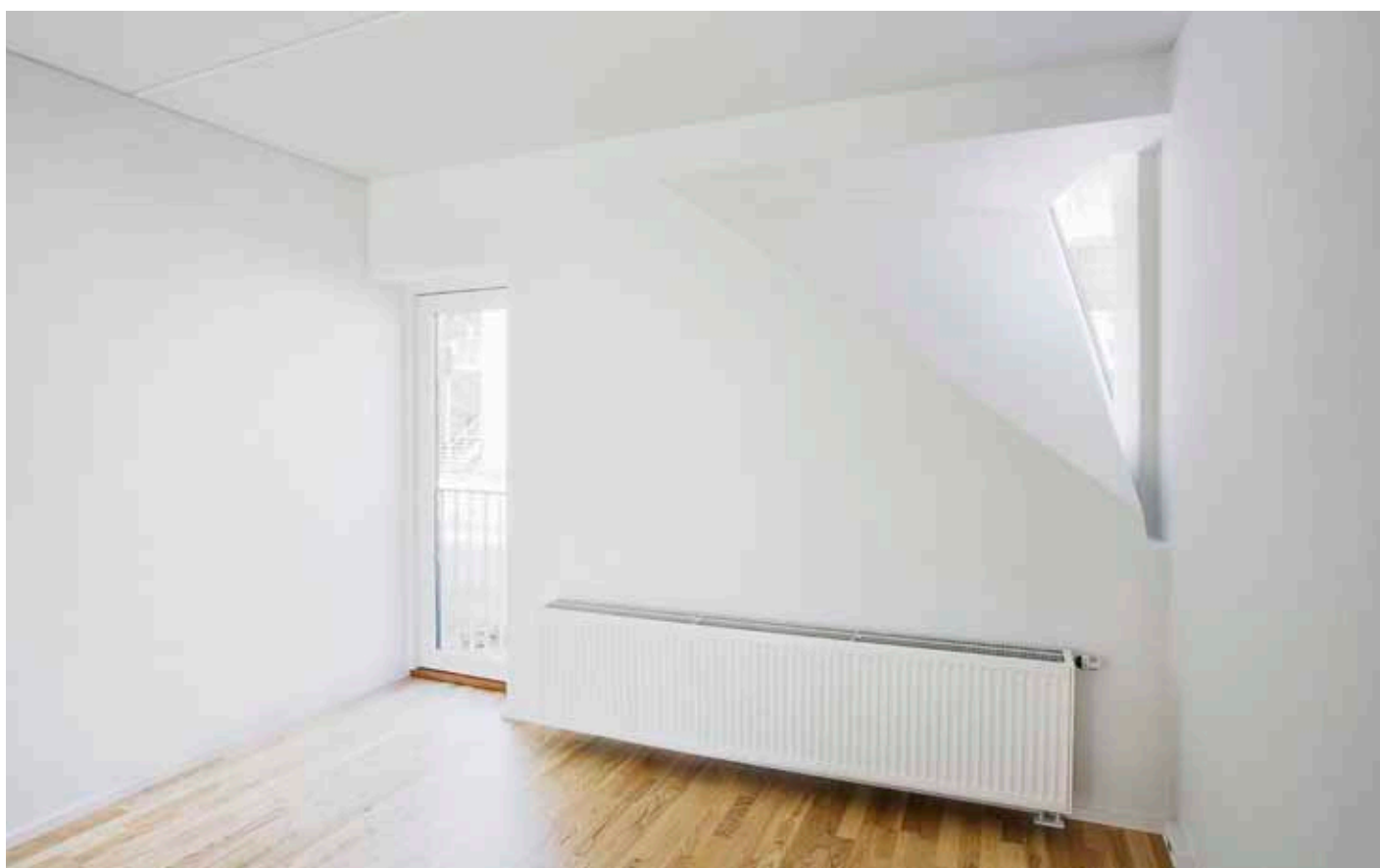
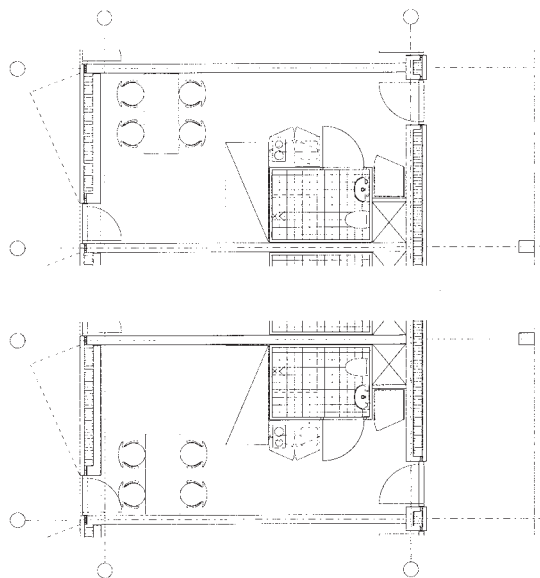
Bygherre: Hedorf Holding A/S
Rådgivende ingeniør: Leif Hansen Engineering A/S
Arkitekt: KHR arkitekter
Entreprenør: Brdr. Andersen

- ▲ Fra den ene side åbner facaden sig op med de franske altaner, fra den anden side er det de lukkede karnapper med deres bølgebevægelser, som karakteriserer facaden.
- ◀ Inspireret af karnapperne på de traditionelle Frederiksberg lejligheder har KHR designet en geometrisk formet karnap, som skaber en ekspressiv og dynamisk facade. Foto: Laura Stamer.

◀ De trekantede vinduer giver bygningen en kalejdoskopisk effekt, hvor bygningen skifter karakter alt efter, hvor man står. Foto: Laura Stamer.

▶ På nogle tidspunkter af dagen kommer der et flot strejfllys ind på den lange skillevæg ind til naboen fra altangangsdøren, mens det på andre tidspunkter er facadevæggen, der oplyses af lyset fra trekantvinduet. Foto: Laura Stamer.

En levende facade

Byggeriet er opført med en bærende betonfacade i sandwich-elementer.

En af de store udfordringer for arkitekterne har i denne byggesag været at finde ud af, hvordan man udformer en betonfacade i et klassisk teglstens miljø.

Det trekantede vindue sidder i karnappens øverste hjørne. Den tykke betonvæg er sat bagved, så vinduet nærmest spejler sig i karmen. Det giver bygningen et slankt udtryk. De trekantede vinduer giver samtidig bygningen en kalejdoskopisk effekt, hvor bygningen skifter karakter alt efter, hvor man står.

”Karnappen er med til at opløse betonens hårde udtryk, fordi den får facaden til at bølge fra fortovet og op til toppen af bygningen. Facaden ligner et lagen man har dyppet i gips og frosset i luften. I dagslys giver den bløde bevægelse en sollys – skygge – sollys takt, men selv i gråvejr står betonen i to nuan-

cer som følge af selvskyggen fra karnappen,” siger Mikkel Beedholm.

Sandwich-elementerne er stablet oven på hinanden med tydelige spor fra de vandrette og lodrette samlinger. Elementerne er låst ind i hinanden ved hjælp af nogle små tappe, som var det puslespilsbrikker. Det giver et mønster på facaden. De mange mønstre og former bryder huset ned, og gør det ligeså fint og klassisk som et murstenshus med gesimser, forbander og murstik.

”En af de klassiske ting ved facader i Danmark er, at de set tæt på syner vertikale og set på afstand optræder horisontale. Den tradition har vi fulgt. Når man står tæt på danner karnapperne og de franske altaner et opadgående mønster, men set på afstand optræder de som horisontale bånd,” siger Mikkel Beedholm.